

Bölüm 4

BOYUN KİTLELERİNİN NADİR BİR NEDENİ: TULAREMİ

İbrahim AĞRI¹

Türkiye’de ve dünyada yaygın bir zoonoz olan tularemi, avcı hastalığı, geyik sineği ateşi, tavşan ateşi ya da “Ohara” hastalığı olarak da bilinir. Özellikle son yıllarda Türkiye’de ve dünyada çok sayıda vaka bulunması, bakterilerin terörizm amaçlı kullanılabilme potansiyelleri, insanlarda ve hayvanlarda da oldukça bulaşıcı olması sebebiyle tularemi yakın zamanda yeniden önemli bir hastalık haline gelmiştir (Gürcan, 2014).

MİKROBİYOLOJİK ÖZELLİKLER

Francisella tularensis, ilk olarak 1911’de McCoy ve Chapin tarafından Kaliforniya’da Tulare bölgesinde izole edilmiştir. Sincaplardan izole edilen bakteriyi Bacterium tularensis olarak adlandırmışlardır. İlk olarak patogenez ve bakterinin epidemiyolojisini Edward Francis tanımlamış ve Francisella olarak adlandırılmıştır. (Ulu-kilic&Doganay, 2014).

Francisella taksonomisi oldukça karmaşıktır ve zamanla değişmektedir. F.tularensis; Francisellaceae ailesinde Francisella cinsinde bulunan iki türden (diğeri F.philomiragia) biridir (Willke, 2006).

F. tularensis küçük (0.2-0.5 µm _ 0.7-1.0µm), gram negatif, hücre içi, pleomorfik, hareket etmeyen bir coccobacillustur. Oldukça virülan bir patojendir (Ulu-kilic&Doganay, 2014).

F. tularensis’indört alt türü (Tularensis, holarctica, mediasiatica ve novicida) mevcuttur. Tularensis [tip A] ve holarctica [tip B], insan tularemi-sine neden olmaktadır. Tip A suşları, genotiplere (AI ve AII) ve alt tiplere (örn., AIa ve AIb) ayrılmıştır. Tip A türleri, insanlarda oldukça virülandır. Tip B suşları, klinik olarak anlamlı ancak insanlar için daha az virülandır (Zargar, Maurin&Mostafavi, 2015).

---

¹ Uzm.Dr. İbrahim Ağrı, Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, agriibrahim@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Arslanyılmaz, M. & ark.(2014). Tularemi: güncel değerlendirmeler. *TurkHij Den Bi-yolDerg.*, 71(2), 99 – 106.
2. Atmaca S, Bayraktar C, Çengel S, Koyuncu M. Tularemia is becoming increasingly important as a differential diagnosis in suspicious neck masses: experience in Turkey. *Eur Arch Otorhinolaryngol* 2009; 266:1595–1598
3. Atmaca, S. & ark. (2009). Tularemia is becoming increasingly important as a differential diagnosis in suspicious neck masses: experience in Turkey. *Eur Arch Otorhinolaryngol.*, 266, 1595-1598.
4. Doğan, S. & ark. (2016). Ultrasonography and contrast-enhanced CT findings of tularemia in the neck. *Diagn Interv Radiol.*, 22, 430-435.
5. Faber, M. & ark.(2018). Tularemia in Germany—A Re-emerging Zoonosis. *Front. Cell. Infect. Microbiol.*, 8, 40.
6. Gürcan, Ş. (2014). Epidemiology of Tularemia. *Balkan Med J*, 31, 3-10.
7. Hestvik, G. & ark. (2010). The status of tularemia in Europe in a one-health context: a review. *Epidemiol. Infect.*, 143, 2137–2160.
8. Iowa state university, The center of food security and public health (2017). Tularemia. (31/01/2019 tarihinde <http://www.cfsph.iastate.edu/DiseaseInfo/disease.php?name=tularemia&lang=en> adresinden ulaşılmıştır).
9. Kılıç, S.& Yeşilyurt, M. (2011). Tularemi: Güncel Tedavi Seçeneklerine Genel Bir Bakış. *Klinik Dergisi*, 24(1), 2-10.
10. Leblebicioğlu, H. & ark.(2008). Outbreak of tularemia: a case—control study and environmental investigation in Turkey. *International Journal of Infectious Diseases*, 12, 265-269.
11. Maurin, M.& Gyuranecz, M. (2016). Tularaemia: clinical aspects in Europe. *Lancet Infect Dis.*, 16, 113–24.
12. Tarnvik, A. (2007). *WHO Guidelines on Tularemia: Epidemic and Pandemic Alert and Responses*. Geneva: WHO Press.
13. Uğur, K.S. & ark. (2011). Three cases of oropharyngeal tularemia in Turkey. *Auris-Nasus Larynx.*, 38, 532–537.
14. Ulu-kilic, A.& Doganay, M. (2014). An overview: Tularemia and travel medicine. *Travel Medicine and Infectious Disease*, 12, 609-616.
15. Uzun, M.Ö. & ark. (2015). Epidemiological and clinical characteristics and management of oropharyngeal tularemia outbreak. *Turk J Med Sci.*, 45, 902-906.
16. Willke, A. (2006). Tularemi. *ANKEM Derg*, 20(Ek 2), 222-226.
17. Zargar, A., Maurin, M. & Mostafavi, E. (2015). Tularemia, a re-emerging infectious disease in Iran and neighboring countries. *Epidemiology and Health*, 37, e2015011.